

Gemeente van Christus,

“De Bruidegom laat op zich wachten.”

Dat is de situatie waarin de jonge gemeente van Christus waarvoor Mattheüs in eerste instantie zijn evangelie schrijft, zich bevindt.

Ze wachten op de wederkomst van Jezus.

“Ik verzeker jullie: deze generatie zal zeker nog niet verdwenen zijn wanneer al die dingen gebeuren”, heeft Jezus zelf immers vlak hiervoor nog gezegd. In die lange, moeilijke redevoering over “de laatste dingen”, ook wel “De eindtijd” genoemd. (24:34).

Allerlei dingen die Jezus had beschreven - oorlog en onderdrukking, gezinnen die uit elkaar waren gescheurd; vervolging van gelovigen - dat zagen ze om zich heen gebeuren. Maar Christus zelf kwam niet terug. Het wachten begon sommigen lang te vallen. Een echo daarvan klinkt door in onze schriftlezing van vanochtend: “Omdat de bruidegom op zich liet wachten, werden ze allemaal slaperig en dommelden in.”(5)

Het is maar zeer de vraag in hoeverre wij ons nog in die massieve, letterlijke wederkomstverwachting herkennen. Collega Bottenbley verkondigde een aantal maanden geleden in de krant dat hij het weliswaar niet op de dág af kan voorspellen wanneer het allemaal zal plaatsvinden. Maar toch wel ongeveer op het jaar. En het zit eraan te komen! Hij is de eerste niet. En zal ook de laatste niet zijn, vrees ik.

Dat Jezus letterlijk zelf terugkomt, eens op een dag, ergens in de al dan niet verre toekomst, is een onderdeel van onze geloofstraditie waar waarschijnlijk niet velen van ons erg mee bezig zijn.

Stellen wij ons daar nog iets bij voor? Heel nuchter: we zijn inmiddels 2000 jaar verder.

Maar het is wel een heikel punt. Er zit meer aan vast dan je misschien zou denken. Je kunt zo’n voorstelling niet zomaar overboord kieperen. Want het is een gedachte, een geloofsvoorstelling die onlosmakelijk verbonden is met de komst van het Koninkrijk van de Hemel, zoals Mattheüs dat noemt. Het Koninkrijk van God.

Dat op een of andere manier toch gestalte wil krijgen in onze werkelijkheid. En daarmee raken we toch wel aan een kern van ons geloof.

Wil deze gelijkenis van “de tien meisjes met hun olielampen” ons iets te zeggen hebben, dan zullen we dus eerst een nieuwe invulling van die wederkomstgedachte moeten vinden.

Wat voor ons herkenbaar is, dat is dat gevaar slaperig te worden en in te dommelen.

Om dan op een bepaald moment te ontdekken dat je te weinig olie hebt om jouw lampje brandende te houden. Wat daarmee bedoeld wordt, daar komen we zo dadelijk aan toe.

Eerst kijken we hoe die wederkomst van Christus dan wel plaats zou kunnen vinden. In onze werkelijkheid van alledag.

Wat me altijd zeer heeft aangesproken in de Regel van Benedictus, het kleine boekje dat de vader van het hele westerse kloosterleven heeft geschreven om het leven in de kloosters te regelen, is wat hij schrijft over de gastvrijheid: “Alle gasten die langskomen worden ontvangen als Christus zelf, want Hij zal zeggen: “Ik was gast en u hebt Mij ontvangen.” (RB 53).

Dat is een citaat uit Mt. 25, waar Jezus o.a. ook zegt: ik was ziek en je hebt mij verzorgd, gevangen en je hebt me opgezocht, naakt en je hebt me gekleed, hongerig en je hebt me gevoed..

In elk mens die bij jou aanklopt, om wat voor reden dan ook, - in elk mens die jouw pad kruist en die een beroep op je doet, komt Christus zelf terug. Komt Hij jou tegemoet!

Dat is wel iets om goed tot je door te laten dringen!!!

De Bruidegom kan dus in velerlei gedaanten naar je toekomen.

De cruciale vraag is hoe jij dan reageert. Of je, in de symboliek van het verhaal, voldoende olie in je kruik hebt. Of niet.

Het is nog niet zo eenvoudig om onder woorden te brengen waar die "olie" uit bestaat. Ik denk uit twee componenten. De eerste heeft te maken met wijsheid. De wijsheid van vijf van de meisjes. De wijsheid uit Spreuken. "Wijsheid begint met ontzag voor de Heer. Inzicht is vertrouwdheid met de Heilige." (Spr.9:10) Deze wijsheid is niet zozeer het product van intelligentie. Van hoogbegaafdheid of iets in die geest. Het gaat hier om een vorm van wijsheid die je gaandeweg je leven kunt opdoen. Door ervaringen die meemaakt. Boeken die je leest. Ontmoetingen en gesprekken die je hebt. En ja: ook door preken die je hoort.

Wijsheid die bestaat uit inzicht: in hoe het leven in elkaar zit. Hoe mensen in elkaar zitten. Wat mensen nodig hebben. Hoe kwetsbaar we zijn. Wat écht van belang, wezenlijk belang is, in het leven. Dat inzicht vertaalt zich dan in de tweede component: dat je aandacht hebt voor een ander. Gastvrij bent voor wie bij jou aanklopt. Deelt van je overvloed met wie tekort heeft. Aan eten, onderdak. Aan aandacht, bevestiging.

Dat je in elke situatie waarin iemand bij jou aanklopt, zo open en ontvankelijk wilt zijn dat je hoort en ziet wat de ander nodig heeft. Hieruit bestaat die olie. Waarmee je iets van licht en warmte kunt verspreiden. En waarmee je zodoende bijdraagt aan het feest van de Bruidegom

Het begint er dus mee dat je je kruik gevuld met olie houdt. Je zou misschien ook kunnen zeggen: dat je bewust bezig bent met het ontwikkelen van je eigen spiritualiteit. Dat je werk maakt van je geloof. Dat je daar bewust mee bezig bent. Dat je het belang daarvan onderkent. Ieder van ons zal daarin zijn/haar eigen weg moeten vinden. De een gaat regelmatig naar de kerk. De ander leest liever een boek. Een derde mediteert bij voorkeur. Een vierde zit op een inspirerende gespreksgroep. Met alle mogelijkheden om te mixen er tussenin.

Hoe bewust ben jij daar eigenlijk mee bezig??

Heel concreet: ben je bijvoorbeeld bereid om daar een half uurtje per dag, eventueel zelfs een kwartier, voor vrij te maken? (Zencursus/stille tijd etc)

Je kunt er ook voor kiezen om je daar niet mee bezig te houden. Omdat het geloof je misschien niet zoveel meer zegt. Of omdat je allang niet meer wacht op de komst van de bruidegom. Dat feest van het koninkrijk van de Hemel je niet veel meer zegt.

Dat is natuurlijk helemaal aan jou. Jouw verantwoordelijkheid.

Om dan vroeg of laat terecht te komen in de situatie van die vijf meisjes zonder olie in hun kruikje.:

Er zijn nogal wat mensen, denk ik, die vooral voor zichzelf leven. Gericht op hun eigenbelang.

Ze voeden de hongerigen niet, kleden de naakten niet, zoeken de gevangenen niet op, openen hun deur niet voor wie bij hen aanklopt.

Daarnaast zijn er ook aardig wat mensen, vermoed ik, aan wie het leven voor een belangrijk deel min of meer gedachteloos voorbij gaat.

Om dan door een plotselinge gebeurtenis die hen overkomt - een overlijden van wie je lief is, ernstige ziekte of onverwacht ontslag, een scheiding die je al dan niet zag aankomen. Je bedrijf waar je zoveel jaren al je tijd en energie in hebt gestoken en dat nu door Corona op de fles gaat - met een schok te beseffen hoeveel kansen en mogelijkheden om meer van je leven te maken, meer van betekenis te zijn voor anderen, je voorbij hebt laten gaan....gedachteloos, dommend, het leven kabbelde rustig voort, de weken, maanden en jaren gingen rimpelloos voorbij en voordat je het weet ben je oud.

“And then one day you’ll find /ten years have got behind you.

No one told you when to run / you’ve missed the starting gun.” zong Pink Floyd, zoveel jaren geleden alweer (waar blijft de tijd!) in het nummer “Time”.

Op een dag realiseer je je dat je zomaar tien jaar verder bent! Niemand heeft je gezegd dat je moest lopen; je hebt het startschot gemist.

Maar die vlieger gaat hier niet op: dit verhaal is juist als zo’n startschot bedoeld door Jezus!!

Wordt wakker uit je gedommel. “Libje dyn libben”, staat er op een mooi stukje hout, in ons halletje. Leef je leven! Voluit! Benut je mogelijkheden, je talenten. Niet alleen voor jezelf. Maar zeker ook om daarmee voor anderen van betekenis te kunnen zijn.

Gasten die bij jou aankloppen, in wie je Christus zelf ontmoet!

Voordat het “te laat” is. En je ontdekt dat de deur van de bruiloftszaal voor je neus is dichtgeslagen. Hier stoten we op de harde kant van deze gelijkenis!

Klopt dit wel, wat hier staat? Jezus heeft toch gezegd: wie klopt zal worden opengedaan?!

Zeker. Ik geloof er dan ook niet zozeer in dat die dichtgeslagen deur de deur van het Koninkrijk Gods zou zijn. Maar zeker wel: de deur naar je verleden. Je kunt je leven niet overdoen. De jaren die verstreken zijn keren niet terug.

“Voorbij, voorbij, o en voorgoed voorbij”, om met de dichter J.C. Bloem te spreken.

En dan niet alleen voor jou zelf, want zo egocentrisch zijn we dan meestel wel: om allereerst aan onszelf te denken. Maar ook “voorgoed voorbij” voor al die mensen die tevergeefs op jouw deur hebben geklopt. In wie Christus zelf jou tegemoet was gekomen.

“Wees niet langer zo onnozel, leef!”, roept Vrouwe Wijsheid ons als lezers op in het boek Spreuken.

Betreed de weg van het inzicht!

Dat feest van het koninkrijk, het wil hier en nu gestalte krijgen. In alledaagse dingen. Voor jou en dóór jou kan het beginnen. En niet ergens in de al dan niet verre toekomst, als Jezus letterlijk door de wolken heen zal terugkeren op aarde.

De grote Russische schrijver Leo Tolstoj schrijft in zijn jeugdherinneringen: “Er is maar één tijd werkelijk van belang voor ons. En dat is het huidige ogenblik. En de belangrijkste mens is altijd degene die we nú ontmoeten. En het belangrijkste dat we voor die mens kunnen doen, is hem of haar goed te doen. Omdat deze mens nú op ons pad is gestuurd.

Houd je kruik dus gevuld. Dan kun je licht en warmte verspreiden, als er iemand bij jóu aanklopt

Amen.